

پرونده «جوان» پیرامون اقدامات مجرمانه در پوشش خیریه

شرارت با خیریه!

خیابان‌ها، اطراف مساجد و حتی جلوی در منزل بر خورد داشته‌اید؛ به راستی چگونه می‌توان صحت جایگاه حقوقی نماینده مورد نظر را به‌دست آورد؟ چه تعداد از خیر خواهان در آن لحظه به مشاهده کارت سازمانی شخص یا تماس مستقیم با مؤسسه برای دریافت تأییدیه همکاری نمانده آنان اقدام می‌کنند؟ علاوه بر این موارد، سابقه عملکرد برخی مؤسسات خیریه در وقایع گوناگون گذشته سبب شده است اعتماد اجتماعی نسبت به آنها کاهش پیدا

مطمئناً تاکنون تماس، پیامک، تبلیغ یا حتی مواجهه حضوری با نمایندگان مؤسسات خیریه داشته‌اید که برای دریافت کمک از شما تقاضای همکاری داشته‌اند. یکی از سؤال‌های مهمی که مخصوصاً در ارتباط تلفنی و پیامکی ممکن است برای شما ایجاد شده باشد، چگونگی دسترسی این مؤسسات به شماره تماس شماست؟! ایهام دیگری که درباره نحوه ارتباط گیری مؤسسات خیریه وجود دارد، چگونگی راه تشخیص نمایندگان آنان است. شاید با برخی از این افراد در ایستگاه مترو،

دانستنها

تقاضای طلاق غیابی چه مراحلی دارد؟

اگر دادخواست طلاق از طرف زن باشد و دلیل موجه طلاق را هم دارا باشد و زوج با وجود ابلاغ، در دادگاه حضور نیابد و لایحه نیز نفرستد یا ابلاغیه به خود شخص زوج داده نشود، رأی دادگاه غیابی محسوب می‌شود.

چند حالت را می‌توان برای درخواست طلاق از سوی زوجه متصور شد:

۱. خودداری یا عدم توانایی شوهر در دادن نفقه: طبق ماده ۱۱۲۹ قانون مدنی، اگر شوهر از دادن نفقه خودداری کند یا توانایی مالی پرداخت نفقه را نداشته باشد و دادگاه نتواند او را ملزم به اجرای حکم و دادن نفقه کند، زن می‌تواند از دادگاه تقاضای طلاق کند. در این صورت، دادگاه شوهر را مجبور به طلاق می‌کند و اگر شوهر از آن خودداری کند و زن را طلاق ندهد، نماینده دادگاه به‌جای شوهر اقدام به طلاق و امضای سند آن خواهد کرد. در حالت دوم یعنی طلاق زن توسط قاضی، در صورتی که شوهر در دادگاه حضور نیابد و لایحه ندهد یا ابلاغ به او واقعی نباشد، رأی غیابی خواهد بود.

۲. عسر و حرج: طبق ماده ۱۱۳۰ قانون مدنی، اگر ادامه زندگی مشترک موجب عسر و حرج زن باشد، می‌تواند با مراجعه به دادگاه تقاضای طلاق نماید. چنانچه عسر و حرج در دادگاه اثبات شود، دادگاه می‌تواند شوهر را مجبور به طلاق کند و در صورتی که اجبار میسر نباشد، زن با اجازه دادگاه طلاق می‌گیرد. منظور از عسر و حرج در این ماده آن است که وضعیتی به وجود آید که زندگی را برای زن با سختی و مشقت همراه کند و تحمل آن برایش مشکل باشد همچون اعتیاد شوهر به مواد مخدر، محکومیت به حبس به مدت پنج سال یا بیشتر، آزار و اذیت و بدخلقی مستمر شوهر نسبت به زن به گونه‌ای که نتواند تحمل کند و... در این مورد هم اگر دادگاه در غیبت شوهر یا عدم ابلاغ واقعی وقت رسیدگی به او حکم طلاق را صادر کند، رأی غیابی خواهد بود.

۳. مطابق ماده ۱۰۲۹ قانون مدنی، هرگاه کسی چهار سال تمام غایب مفقودالذات باشد، زن او می‌تواند با حکم دادگاه، طلاق بگیرد. دادگاه زمانی حکم طلاق را صادر می‌کند که پس از دریافت درخواست طلاق از سوی زن، در یکی از روزنامه‌های محل و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار تهران، سه دفعه متوالی و هر کدام به فاصله یک ماه آگهی شود و نیز اشخاصی را که ممکن است از غایب خبری داشته باشند، دعوت نماید که اخبار خود را به اطلاع دادگاه برسانند. پس از گذشت یک‌سال از تاریخ انتشار اولین آگهی، اگر زنده بودن فرد غایب ثابت نشود، دادگاه حکم طلاق را صادر می‌کند. بنابراین مجموعه باید حداقل پنج سال از تاریخ آخرین خبر از شخص غایب بگذرد و اگر نه دادگاه به علت غیبت شوهر، حکم را صادر نمی‌کند. بعد از طلاق، زن باید عده وفات نگه دارد؛ یعنی به مدت چهار ماه و ۱۰ روز از شوهر کردن خودداری نماید. اگر در این مدت شخص غایب باز گردد، می‌تواند در صورت تمایل، اثر طلاق را از بین ببرد و به ازدواج خود ادامه دهد، اما اگر بعد از سپری شدن مدت عده برگردد، دیگر حقی نسبت به زن سابق خود ندارد. در طلاق از غایب مفقودالذات از لحاظ تشریفات رسیدگی، زن باید به عنوان خواهان به دلیل عدم اطلاع او از نشانی همسرش، در دادخواست طلاق همسرش را مجهول‌الذات معرفی کند، ولیکن الزاماً به استناد تبصره ماده ۸ قانون حمایت خانواده باید آخرین اقامتگاه او را به دادگاه اعلام کند.

۴. وکالت زن در طلاق: همانطور که پیش‌تر بیان شد، ممکن است شوهر ضمن عقد نکاح به زن وکالت برای طلاق داده باشد که در صورت تحقق بعضی امور یا حتی مطلق و در هر شرایطی، بتواند از طرف شوهر، خود را طلاق بدهد. در این حالت هم اگر شوهر در دادگاه حضور نیابد یا لایحه نفرستد یا ابلاغیه را شخصاً دریافت نکرده باشد، حکم طلاق غیابی خواهد بود.

مجازات توهین در فضای مجازی

توهین جرم است خواه در فضای واقعی اتفاق بیفتد خواه در فضای مجازی! مجازات اشخاصی که در فضای مجازی و با استفاده از ابزارهای ارتباطی جدید همچون تلگرام یا اینستاگرام به دیگران توهین می‌کنند مانند کسانی است که در کوچه و خیابان به دیگران اهانت می‌کنند. بر این اساس قانونگذار در ماده ۶۰۸ برای این قبیل اشخاص تا ۲۴ ضربه شلاق یا ۵۰ هزار تا یک میلیون ریال جزای نقدی در نظر گرفته‌است.

توهین و فحاشی در فضای مجازی با توجه به جرم بودن آن قابل پیگیری است، اما یکی از مشکلاتی که معمولاً در این زمینه وجود دارد، نامشخص بودن هویت فرد مرتکب است. این مشکل با جعلی بودن هویت افرادی که در این فضا در حال فعالیت هستند، تشدید نیز می‌شود، اما با این حال اگر چنانچه مشکلی در این خصوص به وجود آید می‌توانید به دادسرا مراجعه نمایید و با تنظیم شکوائیه فرد مرتکب را به پای میز محاکمه بکشانید. در این حالت دادرسی محلی که در آن با توهین مواجه شده‌اید، صلاحیت رسیدگی را خواهد داشت. یعنی برای مثال چنانچه شما ساکن تهران باشید و برای مسافرت از تهران خارج شده و به سمت شمال کشور حرکت کنید و در جریان سفر با توهین و فحاشی‌های تلگرامی یک شخص مواجه شوید، نیازی نیست از محل زندگی فرد مزاحم مطلع باشید یا اینکه حتماً به تهران برگردید تا بتوانید از وی شکایت کنید بلکه در همان جایی که پیام‌های توهین آمیز را دریافت نموده‌اید نیز می‌توانید به دادسرا مراجعه و شکایت خود را مطرح نمایید.

کند و همین امر موجب گسترش مؤسسات خیریه کوچک تر شده است. این مسائل در حالی است که البته نظارت دقیق و کافی بر عملکرد این مؤسسات وجود ندارد و همین امر موجب شده است فضا برای سوءاستفاده کنندگان و کلاهبرداران مهیا شود و این در حالی است که در حوزه کمک‌های خیر خواهانه مؤسسات معتبری در کشور وجود دارند اما همچنان برای عده‌ای از افراد ناشناخته مانده‌اند!

قوه قضائیه

عملکرد مشکوک برخی خیریه‌ها!

کلاهبرداری در قالب مؤسسات خیریه تنها یک بُعد مؤسسات دروغین است. مسئله نفوذ و انحراف از دیگر مسائلی است که اخیراً نسبت به آنها نیز هشدار داده شده است. چندی پیش حجت‌الاسلام سیدابراهیم رئیسی رئیس قوه قضائیه در نشست هم‌اندیشی با نهادهای مردمی و آیین تجلیل از گروه‌های جهادی عنوان کرد: گروه‌های جهادی امروز می‌توانستند با یک سازماندهی درست، تحت‌نظران جهاد سازندگی شکل جدیدی پیدا کرده و بسیاری از کارهای نشانی را در کشور انجام دهند؛ امروز برخی دشمنان دنبال این هستند که در قالب امور خیریه، مجموعه‌هایی را برپا کنند که ریشه خیر خواهی و توجه به مردم ندارد و اهداف بدخواهانه پشت آن است. یکی از رویکردهایی که کشورهای امریکایی و اروپایی در کشورهای در حال توسعه و جهان سوم دنبال می‌کنند، این است که با گسترش بنیادهای خیریه، اهداف سیاسی و پلیدشان را دنبال کنند.

هشدار رئیس قوه قضائیه درباره عملکرد برخی مؤسسات و بنیادهای خیریه در حالی است که پیش‌تر نمونه‌هایی از چنین اقدام‌هایی به چشم خورده‌است. عملکرد شایه‌برانگیز یکی از همین نهادهای خیریه طی یک دهه اخیر گمانه‌زنی‌هایی درباره ارتباط این نهاد مردمی با برخی کشورهای معاند را ایجاد کرده است. مسئله‌ای که اگر چه تاکنون به‌صورت دقیق مورد واکاوی قرار نگرفته است اما مرور عملکرد آنها نمونه‌هایی از انحراف را نشان می‌دهد. به عنوان مثال برگزاری کلاس‌های آموزش جنسی مطابق با سند ۲۰۳۰ یکی از مواردی است که در کارنامه عملکرد این نهاد مردمی به چشم می‌خورد. با همکاری با سازمان‌های جهانی نظیر سازمان ملل و یونسکو سبب شده است این تشکیلات مقام مشاوره‌ای دریافت کنند. علاوه بر این، حضور متفاوت در حادثه سیل لرستان و خیرسازهای دروغ تا آنجا که کاتال‌های مجرمانه خود را پیش می‌برد.

این مقام ارشد انتظامی با اشاره به اقدام‌های فنی و پلیسی در خصوص شناسایی متهمه اظهار کرد: کارشناسان پلیس فتا پس از انجام یکسری استعلام و ردزنی محل بارگذاری مطالب و دیگر اقدام‌های فنی موفق به شناسایی متهمه شده و با کسب دستور قضایی فرد مذکور را به مکان پلیس فتا احضار کردند. وی بیان کرد: متهمه که زن جوانی بود و از دستگیری‌اش توسط پلیس متعجب شده بود؛ در مواجهه با دانه لبی به سخن گشود و اعتراف کرد به منظور جلب اعتماد مردمی از نام روابط عمومی مؤسسه خیریه استفاده کرده و قصد داشته است کمک‌های جمع‌آوری شده را به دست نمایندگان برساند!

نظر پلیس

کلاهبرداری در قالب مؤسسات خیریه

اعتماد نداشتن برخی گروه‌های جامعه به سازمان‌های حاکمیتی، زمینه‌ساز سوجدجویی عده‌ای در قالب مؤسسات خیریه و مؤسسات مردمی شده است. نمونه این موارد کم نیست تا جایی که پلیس فتا همواره در ایام مختلف که مناسبتی نیز هستند با اعلام هشدارهایی از مردم می‌خواهد تا کمک‌های خوشان را از طرق معتبر به دست

نیازمندان برسانند. به‌عنوان نمونه با توجه به اتمام ماه مبارک رمضان، پلیس فتا از مردم خواسته است فطریه و کفاره را از طریق نهادهای ذیصلاح پرداخت کنند. در این باره پلیس فتا خواسته تا پیش از اینکه اصالت نهادهای خیریه محرز نشده است از پرداخت در صفحات مجازی خودداری کنند. بد نیست برای درک بهتر موضوع کلاهبرداری یک زن در قالب مؤسسه خیریه را از نظر بگذرانید. اردیبهشت سال‌هاه جاری رئیس پلیس فتای خراسان رضوی از شناسایی و دستگیری فردی خبر داد که در فضای مجازی با جعل عنوان و سوءاستفاده از احساسات مردمی دست به اقدام‌های مجرمانه‌ای زده بود.

سرهنگ جواد جهانشیری، رئیس پلیس فتا استان خراسان رضوی در تشریح نحوه وقوع این خبر گفت: با شکایت نماینده حقوقی یکی از خیریه‌های معتبر در استان خراسان رضوی مبنی بر سوءاستفاده و جعل عنوان از خیریه مذکور، رسیدگی به موضوع در دستور کار کارشناسان پلیس فتا قرار گرفت. با توجه به ارائه مستندات از سوی نماینده مؤسسه خیریه به مردم‌نهاد، مشخص شد فردی با سوءاستفاده و جعل هویت روابط عمومی مؤسسه این خیریه در شبکه‌های اجتماعی، اقدام به انتشار شماره حساب خود کرده و برای جلب اعتماد بیشتر کاربران فضای مجازی با توسل به جعل عنوان مسئولان روابط عمومی، اقدام‌های مجرمانه خود را پیش می‌برد.

این مقام ارشد انتظامی با اشاره به اقدام‌های فنی و پلیسی در خصوص شناسایی متهمه اظهار کرد: کارشناسان پلیس فتا پس از انجام یکسری استعلام و ردزنی محل بارگذاری مطالب و دیگر اقدام‌های فنی موفق به شناسایی متهمه شده و با کسب دستور قضایی فرد مذکور را به مکان پلیس فتا احضار کردند. وی بیان کرد: متهمه که زن جوانی بود و از دستگیری‌اش توسط پلیس متعجب شده بود؛ در مواجهه با دانه لبی به سخن گشود و اعتراف کرد به منظور جلب اعتماد مردمی از نام روابط عمومی مؤسسه خیریه استفاده کرده و قصد داشته است کمک‌های جمع‌آوری شده را به دست نمایندگان برساند!

ویترین

چرا کمک‌ها به مؤسسات معتبر نمی‌رسد؟

حضور مؤسسات خیریه و اشخاص معتبر در راستای جمع‌آوری کمک‌های مردمی در حادثه زلزله آبان ماه سال ۹۶ کرمانشاه را می‌توان یکی از نقاط عطف درباره عملکرد این مؤسسات تلقی کرد. جایی که پس از وقوع این حادثه به دلیل حجم و گستردگی خسارات و تلفات تمامی اقشار جامعه پای کار آمدند.

این در شرایطی بود که مؤسساتی چون کمیته امداد، بهزیستی و هلال احمر در کشور ما برای شرایط بحرانی که نیاز به کمک‌های مردمی باشد برنامه‌های مشخصی را تدوین کرده‌اند. البته حضور این سازمان‌ها در این حادثه با اقبال بسیاری از مردم همراه شد اما بودند افرادی که ترجیح دادند کمک‌هایشان به دست فلان سلبریتی یا مؤسسه خیریه خصوصی برسد تا آنها این کمک‌ها را به‌دست زلزله‌زدگان کرمانشاه برسانند.

همین شکاف مردمی با مؤسسات معتبر حاکمیتی فرصت سوجدجویی برای برخی به ظاهر خیرین را ایجاد کرد تا آنجا که با ورود دادستانی و پلیس فتا حساب برخی سوجدویان مسدود شد. البته این نخستین باری نبود که عده‌ای از مردم کمک به مؤسسات خیریه خصوصی را به کمک به سازمان‌های حاکمیتی ترجیح دادند. نزدیک‌ترین نمونه دیگر در این باره، روزمایش همدلی اخیر یی بود که برای کمک به آسیب‌دیدگان را به کمیته امداد یا هلال احمر نمی‌رسانند؟ یکی از جوانان به‌وسیله گروه‌های جهادی، صندوق‌های خانوادگی، خیریه‌های تازه تأسیس و... کمک‌هایشان را به‌دست نیازمندان رساندند. اتفاقاً در آن ایام، از عده‌ای جوان خودجوش که اقدام به ایجاد کمپین و جمع‌آوری کمک‌ها کرده بودند پرسیدم که چرا کمک‌هایشان را به کمیته امداد یا هلال احمر نمی‌رسانند؟

جمع در پاسخ عنوان کرد: چگونه می‌توانیم به سازمانی که چهار، پنج ماه رئیس ندارد (سازمان هلال احمر) اعتماد کنیم که کمک‌ها را مدیریت شده و به موقع به‌دست نیازمندان برساند؟

شک و تردید عده‌ای از افراد جامعه نسبت به عملکرد چنین سازمان‌هایی در حالی است که اخیراً این سازمان‌ها با حضور مداوم در صحنه‌های کمک‌رسانی مختلف و اعلام گزارش در رسانه ملی و سایر رسانه‌ها سعی در شفافیت داشته‌اند تا بلکه بدنه اجتماعی لاغر شده را تقویت کنند.

لزوم نظارت و بازرسی دقیق درباره فعالیت مؤسسات خیریه

نظام اقتصادی کشور است؛ همانطور که مشاهده می‌شود فعالیت مؤسسات خیریه در کشور تنها بُعد اجتماعی یا انبیتی ندارد، بلکه می‌تواند اثرات سوء اقتصادی نیز به همراه داشته باشد.

آبان ماه ۹۶ محمدرضا پورابراهیمی، رئیس وقت کمیسیون اقتصادی مجلس درباره عدم شفافیت اقتصادی ۱۷هزار مجموعه خیریه در کشور هشدار داد. وی اظهار داشت: این مسئله خطر بزرگی برای

آنچه اکنون درباره خیریه‌ها ضرورت دارد هشداری درباره سیاست‌های شوم معاندین در قالب نهادهای خیریه است. در این میان یکی از مشکلات جدی، تنها بودن سازمان بهزیستی در فرآیند تأسیس تا نظارت بر عملکرد مؤسسات خیریه است.

طبق دستورالعمل اجرایی تأسیس، انحلال و اداره مؤسسات غیردولتی و خیریه به موضوع بند ۱۳ ماده ۲۶ قانون، اساسنامه این مؤسسات زیر نظر سازمان بهزیستی تنظیم می‌شود و وظیفه نظارتی به عملکرد این مؤسسات نیز برعهده این سازمان است؛ گستردگی وظایف سازمان بهزیستی در چندسال اخیر آفتور که باید اجازه ندادند است این سازمان به وظایف نظارتی‌اش عمل کند.

در کنار مؤسسات خیریه مسئله مهدهای کودک نیز یکی دیگر از چالش‌های سازمان بهزیستی است؛ چالشی که سبب شده است بیش از ۱۰ مدل مهد کودک در کشور ذیل سازمان‌های مختلف تشکیل شوند. همین مدل را می‌توان در مؤسسات خیریه نیز مشاهده کرد. پراکندگی و وابستگی هر مؤسسه خیریه به یک سازمان یا نهاد بالادستی سبب شده است نظارت‌های قانونی کافی روی عملکرد این مؤسسات انجام نشود. از دیگر سو عدم شفافیت کافی بسیاری از این مؤسسات شک و گمان درباره صحت عملکرد آنها را ز بر سؤال می‌برد.